

DOI 10.58423/2786-6742/2025-8-204-220

УДК 005.591.6:658.152]:332.14

Ірина НЕЧАЄВА

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту
Національний університет «Запорізька політехніка»,
м. Запоріжжя, Україна
ORCID ID: [0000-0003-3429-7255](https://orcid.org/0000-0003-3429-7255)
e-mail: irynanechaeva7@gmail.com

ІННОВАЦІЙНІ ІНСТРУМЕНТИ ІНВЕСТИВАННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ ПРОГРАМ ТА ПРОЄКТІВ

Анотація. Виклики, пов'язані з обмеженістю бюджетних коштів та необхідністю модернізації системи інвестування регіонального розвитку, вимагають нових підходів до фінансування регіональних програм та проєктів. Вплив глобальних тенденцій на розвиток регіонів, зокрема технологічного прогресу, кліматичних змін, геополітичної нестабільності та динаміки світових ринків, підсилюють необхідність використання інноваційних фінансових інструментів інвестування. Метою дослідження є аналіз та систематизація інноваційних фінансових інструментів, які можуть бути використані для ефективного інвестування в регіональні програми та проєкти в сучасних умовах. У статті розглядається роль інноваційних фінансових інструментів у процесі інвестування регіональних програм та проєктів в умовах сучасних викликів. Увагу зацентовано на необхідності впровадження новітніх підходів до фінансування регіонального розвитку, зважаючи на швидкі технологічні зміни, геополітичну нестабільність та зростаючу потребу у сталому розвитку. В роботі аналізуються традиційні механізми фінансування регіонального розвитку, серед яких державні фонди, місцеві бюджети та цільові державні програми, а також визначаються їхні недоліки, пов'язані з обмеженістю ресурсів та неефективністю розподілу коштів. Інноваційні фінансові інструменти, такі як краудфандинг, зелені та соціальні облігації, фонди венчурного капіталу та децентралізовані фінансові технології (DeFi) тощо, відкривають нові можливості для залучення інвестицій. Їх впровадження може значно підвищити ефективність реалізації регіональних програм та сприяти економічному зростанню на місцевому рівні. Розглянуто досвід застосування таких інструментів у світовій практиці, а також можливості їхньої адаптації в українських умовах. Окремо висвітлено перспективи розвитку інвестиційного ринку України, зокрема вплив міжнародних програм підтримки та страхування інвестицій. Наведено дані щодо тенденцій інвестування у відновлення та модернізацію критично важливих об'єктів інфраструктури, а також розвитку інноваційних галузей, таких як відновлювана енергетика та цифрові технології. У висновках наголошується на важливості стратегічного планування регіональних інвестиційних програм, залучення широкого кола стейкхолдерів, ефективного управління та застосування інноваційних фінансових інструментів для досягнення сталого економічного розвитку регіонів. Запропоновано рекомендації щодо вдосконалення механізмів фінансування, що включають посилення співпраці з міжнародними фінансовими установами, розвиток інструментів децентралізованого фінансування та впровадження цифрових технологій у процес залучення інвестицій.



This is an Open Access article distributed under the terms of the [Creative Commons CC BY-NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

Ключові слова: регіональна інвестиційні програми та проекти, регіональний розвиток, інвестування, інноваційні фінансові інструменти інвестування.

JEL Classification: M21, O29, O31

Absztrakt. A szűkös költségvetési forrásokkal és a területfejlesztési beruházási rendszer korszerűsítésének szükségességével kapcsolatos kihívások új megközelítést igényelnek a regionális programok és projektek finanszírozásában. A globális trendeknek a régiók fejlődésére gyakorolt hatása, különös tekintettel a technológiai fejlődésre, az éghajlatváltozásra, a geopolitikai instabilitásra és a globális piacok dinamikájára, megerősíti az innovatív pénzügyi befektetési eszközök alkalmazásának szükségességét. A tanulmány célja olyan innovatív pénzügyi eszközök elemzése és rendszerezése, amelyek segítségével modern körülmények között hatékonyan lehet regionális programokba, projektekbe fektetni. A cikk az innovatív pénzügyi eszközök szerepét vizsgálja a regionális programokba és projektekbe történő befektetés folyamatában a modern kihívások mellett. A figyelem az innovatív megközelítések alkalmazásának szükségességére irányul a regionális fejlesztés finanszírozására, tekintettel a gyors technológiai változásokra, a geopolitikai instabilitásra és a fenntartható fejlődés iránti növekvő igényre. A dolgozat elemzi a regionális fejlesztés hagyományos finanszírozási mechanizmusait, ideértve az állami forrásokat, a helyi költségvetéseket és a célzott állami programokat, és azonosítja ezek hiányosságait a korlátozott forrásokból és a nem hatékony forráselosztásból. Az olyan innovatív pénzügyi eszközök, mint a közösségi finanszírozás, a zöld és szociális kötvények, a kockázati tőkealapok és a decentralizált pénzügyi technológiák (DeFi) stb., új lehetőségeket nyitnak a befektetések vonzására. Megvalósításuk jelentősen növelheti a regionális programvégrehajtás hatékonyságát és elősegítheti a helyi szintű gazdasági növekedést. Figyelembe veszik az ilyen eszközök világgazdasági alkalmazásának tapasztalatait, valamint az ukrán körülmények között történő adaptáció lehetőségét. Külön kiemelésre kerülnek az ukrán befektetési piac fejlődési kilátásait, különös tekintettel a nemzetközi befektetési támogatási és biztosítási programokra. Példákat mutatunk be a létfontosságú infrastrukturális létesítmények helyreállításával és korszerűsítésével kapcsolatos beruházási tendenciákról, valamint az innovatív iparágak, például a megújuló energia és a digitális technológiák fejlesztéséről. A következtetések hangsúlyozzák a regionális beruházási programok stratégiai tervezésének, az érintettek széles körének bevonásának, a hatékony gazdálkodásnak, valamint az innovatív pénzügyi eszközök alkalmazásának fontosságát a régiók fenntartható gazdasági fejlődése érdekében. Javaslatok lettek megfogalmazva a finanszírozási mechanizmusok javítására, ideértve a nemzetközi pénzügyi intézményekkel való együttműködés megerősítésére, a decentralizált finanszírozási eszközök fejlesztésére, valamint a digitális technológiák bevezetésére a befektetési vonzó folyamatába.

Kulcsszavak: regionális beruházási programok és projektek, regionális fejlesztés, beruházás, innovatív pénzügyi befektetési eszközök.

Abstract. The challenges associated with budgetary constraints and the need to modernize the regional development investment system require new approaches to financing regional programs and projects. The impact of global trends on regional development, particularly technological progress, climate change, geopolitical instability, and global market dynamics, further emphasizes the necessity of utilizing innovative financial investment instruments. This study aims to analyze and systematize innovative financial instruments that can be employed for effective investment in regional programs and projects under current conditions. The article explores the role of innovative financial instruments in the investment process of regional programs and projects amid contemporary challenges. Particular attention is given to implementing new financing approaches for regional development, considering rapid technological changes, geopolitical instability, and the increasing need for sustainable development. The study examines traditional regional development financing mechanisms, including government funds, local budgets, and targeted state programs, while identifying their drawbacks, such as resource constraints and inefficiencies in fund allocation. Innovative financial instruments, such as crowdfunding, green and social bonds, venture capital funds, and decentralized financial technologies (DeFi), offer new opportunities for attracting investments. Their implementation can significantly

enhance the effectiveness of regional programs and contribute to economic growth at the local level. The study reviews global best practices in applying these instruments and assesses their adaptability to the Ukrainian context. A special focus is placed on the prospects for developing Ukraine's investment market, particularly the influence of international support programs and investment insurance mechanisms. The article presents data on investment trends in restoring and modernization of critical infrastructure and developing innovative sectors such as renewable energy and digital technologies. The conclusions emphasize the importance of strategic planning in regional investment programs, broad stakeholder engagement, effective management, and innovative financial instruments to achieve sustainable regional economic development. The study recommends improving financing mechanisms, including strengthening cooperation with international financial institutions, developing decentralized financing tools, and integrating digital technologies into the investment attraction.

Keywords: regional investment programs and projects, regional development, investment, innovative financial investment instruments.

Постановка проблеми. У сучасних умовах швидких технологічних змін регіональний розвиток стає одним з основних факторів економічного зростання та підвищення конкурентоспроможності країни. Традиційні методи фінансування регіональних інвестиційних програм часто не відповідають вимогам часу, що зумовлює потребу в пошуку та впровадженні інноваційних фінансових інструментів. Ці інструменти здатні забезпечити ефективну мобілізацію ресурсів, стимулювати підприємницьку активність та сприяти сталому розвитку регіонів.

Сучасний світ характеризується безпрецедентною динамікою та зростаючою невизначеністю, що вимагає від регіонів здатності до швидкої адаптації та гнучкості. Глобальні тенденції, такі як стрімкий технологічний прогрес, зокрема розвиток штучного інтелекту, робототехніки та 3D-друку, відкривають нові горизонти для регіонального розвитку, водночас ставлячи вимоги до значних інвестицій в інфраструктуру та людський капітал.

Основні тенденції, які необхідно враховувати при розробці регіональних інвестиційних стратегій, полягають у наступному.

Зміна клімату, що є однією з найважливіших проблем сучасності, зумовлює необхідність переходу до зеленої енергетики та сталого розвитку, що вимагає масштабних фінансових вкладень в екологічно чисті технології та відповідну інфраструктуру.

Геополітична нестабільність, що проявляється у конфліктах, у тому числі військових, та економічних кризах, створює додаткові ризики для регіональних економік, актуалізуючи питання диверсифікації джерел фінансування та пошуку нових інвестиційних можливостей. Регіональні ринки, зокрема в Україні, функціонують в умовах воєнного стану, що робить залучення інвестицій критично важливим для відновлення та подальшого розвитку.

Прогнози світового ринку демонструють динамічні моделі зростання в різних галузях, де лідерство очікується у секторі медичного обладнання з прогнозованим CAGR у 8,9% у період 2024-2034 рр., на ринку металів і мінералів, де прогнозується CAGR у 4,5% за той самий період. Стабілізація енергетичного ринку, відновлення авіаційних перевезень та економічні зрушення на ключових

ринках, таких як США (24,7% від загальної ринкової вартості) та Китай (18,2% від загальної ринкової вартості), також суттєво впливають на інвестиційні можливості в регіонах.

В умовах обмеженості бюджетних ресурсів та зростання потреб у фінансуванні регіональних програм та проєктів, виникає нагальна необхідність у розробці та впровадженні інноваційних фінансових інструментів інвестування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останніми роками дослідження фінансових інструментів для підтримки регіональних інвестиційних програм набули значного поширення як серед вітчизняних, так і зарубіжних науковців.

Зокрема, у роботі Л.Б. Шостак розглянуто стратегії та фінансові інструменти забезпечення інвестиційно-інноваційного розвитку регіонів України, акцентуючи увагу на необхідності впровадження новітніх технологій та залучення міжнародних інвестицій [1]. Н. Чиж (2023) аналізує сучасні тенденції та технології, що впливають на проєктне фінансування в Україні. Дослідження підкреслює важливість впровадження нових фінансових інструментів, таких як проєктні та зелені облігації, а також децентралізовані фінансові платформи, для покращення доступу до фінансування регіональних проєктів [2]. Д. Хахалев та К. Немашкало (2024) досліджують існуючі інструменти фінансування екологічно орієнтованих проєктів в Україні. Автори акцентують увагу на популярності "зелених" облігацій та ролі міжнародних фінансових інституцій у підтримці сталого розвитку регіонів [3]. М. Бедринець та співавтори (2021) розглядають сутність та класифікацію фінансових інструментів регіонального розвитку в Україні. Монографія аналізує сучасний стан фінансового забезпечення регіонального розвитку та пропонує напрями вдосконалення цих інструментів в умовах децентралізації [4]. Т. Сундук та співавтори (2023) досліджують розробку інноваційних фінансових продуктів та їхній вплив на світові фінансові ринки. У роботі представлено класифікацію типів інноваційних фінансових інструментів та етапи їх формування, що може бути корисним для впровадження в регіональних інвестиційних програмах [5]. О. Федірко та співавтори (2023) аналізують сучасні інструменти фінансування екологічного розвитку в Європейському Союзі. Дослідження підкреслює роль грантів, бюджетних гарантій та банківських інструментів фінансування у стимулюванні сталого розвитку, що може бути адаптовано для підтримки регіональних проєктів в інших країнах [6]. У статті "Механізм реалізації регіональних інвестиційних програм як фінансовий інструмент стимулювання регіонального розвитку" (2021) розглядаються питання впровадження регіональних інвестиційних програм, здатних впливати на соціально-економічний розвиток регіонів. Особлива увага приділяється розробці концепції вдосконалення механізму реалізації таких програм як фінансового інструменту стимулювання регіонального розвитку [7].

Загалом, сучасні наукові дослідження акцентують увагу на необхідності впровадження інноваційних фінансових інструментів для забезпечення ефективного фінансування регіональних інвестиційних програм. Вітчизняні та зарубіжні науковці пропонують різноманітні підходи та механізми, які можуть бути адаптовані відповідно до специфіки конкретних регіонів та умов. Зокрема,

звертається увага на необхідність стратегічного планування, залучення широкого кола зацікавлених сторін, ефективного управління, інноваційного підходу.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Подальшого дослідження потребує питання інтеграції сучасних інноваційних фінансових інструментів у практику фінансування регіональних інвестиційних програм в Україні.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є аналіз та систематизація інноваційних фінансових інструментів, які можуть бути використані для ефективного інвестування в регіональні програми та проекти в умовах сучасних викликів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Регіональна інвестиційна програма (РІП) - це комплекс взаємопов'язаних заходів, спрямованих на досягнення стратегічних цілей соціально-економічного розвитку регіону шляхом залучення та ефективного використання інвестиційних ресурсів. РІП є важливим інструментом регіональної політики, що забезпечує збалансований розвиток території, модернізацію інфраструктури, створення нових робочих місць та підвищення якості життя населення.

Існує кілька підходів до класифікації РІП, які базуються на різних критеріях (табл. 1) [8-10].

Таблиця 1.

Класифікація регіональних інвестиційних програм

Критерій класифікації	Види регіональних інвестиційних програм
За цільовою спрямованістю	Програми, спрямовані на розвиток окремих галузей економіки
	Програми, спрямовані на розвиток соціальної сфери
	Програми, спрямовані на розвиток інфраструктури
	Комплексні програми, що охоплюють кілька напрямів розвитку
За масштабом	Регіональні програми, що охоплюють територію всього регіону
	Місцеві програми, що охоплюють територію окремого муніципального утворення
За терміном реалізації	Короткострокові програми (до 3 років)
	Середньострокові програми (3-5 років)
	Довгострокові програми (понад 5 років)
За джерелами фінансування	Програми, що фінансуються з бюджетних коштів
	Програми, що фінансуються за рахунок залучених інвестицій
	Змішані програми, що фінансуються з різних джерел

За останні роки інвестиції у регіональні програми та проекти у світі демонструють значне зростання, відображаючи глобальні тенденції до сталого розвитку, цифровізації та зміцнення інфраструктури (табл. 2) [11-13].



Таблиця 2.

Основні світові тенденції інвестування за 2022-2024 рр

Рік	Основні тенденції
2022	Глобальні ПП почали відновлюватися після спаду, спричиненого пандемією COVID-19. Спостерігалось зростання кількості проєктів greenfield інвестицій та збільшення обсягів капіталовкладень у різних секторах економіки.
2023	Війна в Україні та інші геополітичні події призвели до змін у глобальному інвестиційному середовищі. Інвестори переорієнтовувалися на нові ринки та сектори, що відобразилося на перерозподілі інвестиційних потоків.
2024	Показники оголошених проєктів greenfield ПП залишалися стабільними, демонструючи стійкість інвестиційного середовища. Геополітичні зміни, прагнення до сталого розвитку та цифровізація продовжували впливати на глобальну інвестиційну карту.

Ринок ЄС також свідчить про адаптацію інвесторів до нових викликів та можливостей, з акцентом на стійкість, інновації та сталий розвиток. Так, наприклад, ЄС запустив інструмент «NextGenerationEU» з бюджетом 800 млрд євро, спрямованим на сталий та конкурентоспроможний розвиток регіонів; стратегія «Глобальний шлюз» передбачає інвестування 300 млрд євро у глобальні інфраструктурні проєкти [14].

В Україні з 2015 по 2019 рр на реалізацію програм регіонального та місцевого розвитку було заплановано 209 млрд грн, з яких фактично витрачено 200 млрд грн (95,7% від плану). Більше 50% спрямовано на дорожню інфраструктуру, а 21% - на регіональний розвиток [15]. У період 2016 - 2019 рр в регіонах було реалізовано понад 16 тисяч проєктів, спрямованих на розвиток територій [16]. У 2021 р уряд розподілив 4,34 млрд грн із передбачених у держбюджеті 4,5 млрд грн на проєкти ДФРР [17].

Попри значні виклики, спричинені війною, більшість компаній, як вітчизняних так і закордонних, планують продовжувати бізнес в Україні, а деякі навіть збільшувати інвестиції. Іноземним інвесторам варто вкладатися в Україну через кілька ключових факторів. По-перше, міжнародні програми страхування та підтримки (G7, ЄС, EBRD, MIGA) знижують ризики, включаючи воєнне страхування [18]. По-друге, війна суттєво здешевила активи, що відкриває можливості для вигідних інвестицій. По-третє, майбутнє відновлення країни оцінюється в понад \$500 млрд, що створює величезний потенціал для бізнесу. Також Україна є важливим гравцем у сфері відновлюваної енергетики, а сектор «Defense Tech» приваблює інвесторів доступом до передових технологій. Крім того, інтеграція до ЄС і макроекономічна стабільність сприятимуть довгостроковому припливу капіталу [19].

Україна має значний інвестиційний потенціал у різних галузях, включаючи енергетику, металургію, агросектор та логістику. Вже зараз реалізуються масштабні інвестиційні проєкти, а для залучення іноземного капіталу створено спеціальні режими та стимули. Для відновлення та розвитку економіки необхідний значний обсяг інвестицій, що може бути досягнуто за підтримки

міжнародних партнерів. Головними умовами для залучення капіталу є безпекові гарантії та припинення бойових дій [20].

У 2025 р Міністерство розвитку громад та територій України розпочало новий етап «Програми відновлення України» за підтримки Європейського інвестиційного банку, на який виділено 100 млн євро, що будуть спрямовані на відновлення критично важливих об'єктів інфраструктури та розвиток громад [21]. Очікується надходження грантів у розмірі 87,6 млрд грн, з яких 72,9 млрд грн - кошти в рамках програми Ukraine Facility, а 14,7 млрд грн - від інших іноземних партнерів України.

Пріоритети Міністерства розвитку громад та територій України на 2025 р наведені на рис. 1 [22].

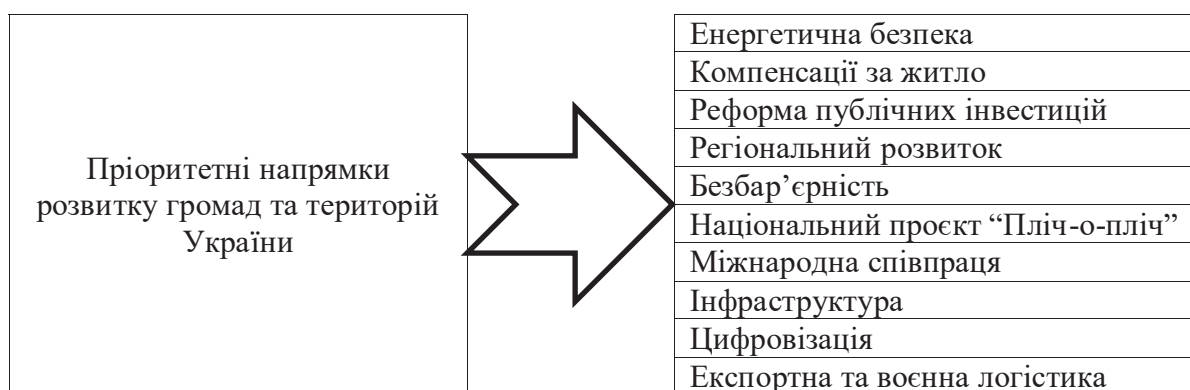


Рис. 1. Пріоритети розвитку громад та територій України на 2025 р

Фінансування регіонального розвитку в Україні традиційно здійснюється через кілька основних механізмів:

1) Державний фонд регіонального розвитку (ДФРР) спрямований на підтримку проєктів, які сприяють соціально-економічному розвитку регіонів [23];

2) Місцеві органи влади фінансують проєкти розвитку за рахунок власних надходжень, включаючи податки та збори, що стягуються на місцях, що дозволяє враховувати специфічні потреби та пріоритети кожного регіону;

3) Цільові державні програми. Уряд розробляє та впроваджує програми, спрямовані на розвиток окремих регіонів або секторів економіки, забезпечуючи додаткове фінансування для реалізації стратегічних проєктів [24].

Однак, наразі використання цих інструментів пов'язане зі значними проблемами, у тому числі, спричинених війною: неефективний розподіл коштів; обмежене фінансування; залежність від державного бюджету; недостатній розвиток місцевих фінансових інструментів [25; 26].

Інноваційні фінансові інструменти охоплюють нові або вдосконалені фінансові технології, продукти та процеси, які підвищують ефективність фінансової системи. Вони сприяють залученню додаткових ресурсів для фінансування проєктів, особливо в регіонах, де традиційні методи можуть бути недостатньо ефективними [27], дозволяють диверсифікувати джерела фінансування, знижувати ризики та підвищувати привабливість інвестицій у

регіональні проекти. Зокрема, використання таких інструментів може стимулювати розвиток малого та середнього бізнесу, інфраструктури та соціальних ініціатив на місцевому рівні (рис. 2).

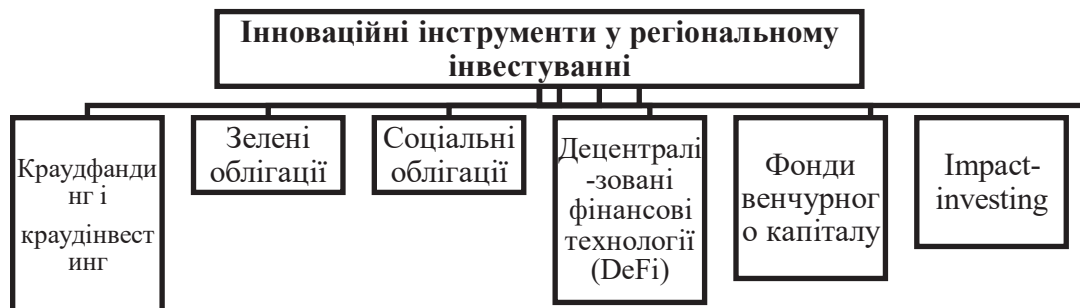


Рис. 2. Інноваційні інструменти інвестування регіональних програм та проєктів

а) Краудфандинг та краудінвестинг є сучасними інструментами, які дозволяють залучати фінансування від широкого кола інвесторів через онлайн-платформи [28; 29].

У 2025 р обсяг світового ринку краудфандингу оцінювався в 1,05 мільярда доларів США [30]. Середньорічний темп зростання на ринку краудфандингу очікується на рівні 20,5% між 2024 і 2029 роками (рис. 3) [31].

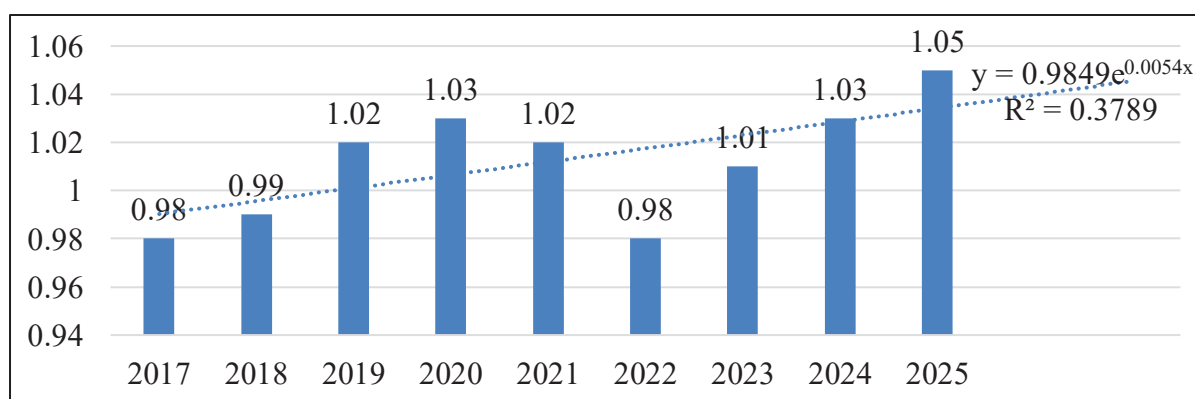


Рис. 3. Вартість транзакцій краудфандингу в усьому світі (млрд дол США)

Ці інструменти особливо корисні для регіональних проєктів, оскільки вони:

- забезпечують доступ до фінансування без посередників;
- забезпечують доступ до фінансування для місцевих підприємців та стартапів, які можуть мати обмежений доступ до традиційних кредитних ресурсів;
- сприяють залученню громади до реалізації проєктів, підвищуючи їхню соціальну значущість та підтримку;
- дозволяють тестувати інноваційні ідеї та продукти на локальному рівні перед масштабуванням.

б) Зелені облігації є фінансовими інструментами, призначеними для залучення коштів на екологічно чисті та стійкі проєкти. Вони сприяють фінансуванню ініціатив, спрямованих на зменшення викидів парникових газів,

розвиток відновлюваної енергетики, покращення екологічної інфраструктури тощо.

Ринок зелених облігацій демонструє високі темпи зростання [32]. Функція тренду $y = 123,72e^{0,219x}$ із високим коефіцієнтом детермінації $R^2 = 0,933$ вказує на те, що динаміка є добре описаною експоненційним зростанням (рис.4).

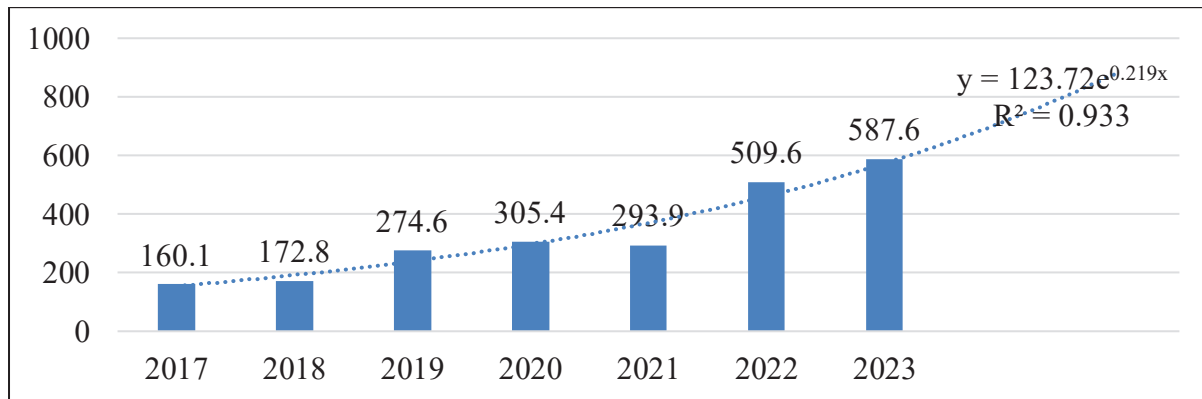


Рис. 4. Обсяг випуску зелених облігацій, млрд дол США

Основні драйвери такого розвитку включають посилення міжнародних екологічних стандартів, зростаючий інтерес інвесторів до ESG-фінансування та державну підтримку сталих проєктів. Використання зелених облігацій у регіональному контексті може стимулювати місцевий розвиток та підвищити екологічну відповідальність.

В Україні розвиток ринку зелених облігацій узгоджується з європейськими нормами та передбачає:

- переорієнтацію потоків капіталу на стійкі інвестиції для досягнення сталого та інклюзивного зростання;
- управління фінансовими ризиками, що виникають внаслідок зміни клімату, виснаження ресурсів, деградації довкілля та соціальних проблем;
- стимулювання прозорості у фінансах та економіці в цілому із зосередженням уваги на довгострокових прибутках [33].

в) Соціальні облігації спрямовані на фінансування проєктів, які мають позитивний соціальний вплив, таких як будівництво доступного житла, розвиток охорони здоров'я та освіти. Вони дозволяють інвесторам підтримувати ініціативи, що покращують якість життя в регіонах, сприяючи соціальній згуртованості та економічному розвитку шляхом:

- фінансування соціально значущих ініціатив, які покращують якість життя громадян;
- залучення приватного капіталу до вирішення суспільних проблем, що знижує навантаження на державний бюджет;
- підвищення соціальної відповідальності бізнесу та інвесторів.

г) Фонди венчурного капіталу надають фінансування стартапам та малим підприємствам з високим потенціалом зростання на ранніх стадіях їх розвитку,

приймаючи на себе значні ризики в обмін на можливість отримання високого прибутку.

Залучення венчурного фінансування в останні роки залишається низьким: у 2023 р обсяг венчурного капіталу знизився на 38% до 285 млрд дол., що є найнижчим показником з 2017 р, кількість угод скоротилася на 30% до 29303. Зважаючи на це фонди венчурного капіталу перейшли до фази економії, зокрема, технологічні компанії скоротили витрати та змінили стратегію, а кількість мегараундів у Європі (>100 млн дол.) скоротилася в 3 рази (до 36 компаній у 2023 р.). Незважаючи на це, даний інструмент не втрачає своєї актуальності та, за прогнозами аналітиків, повне відновлення ринку венчурних інвестицій у Європі очікується на початку 2025 р [34].

д) Impact-investing передбачає інвестування в проекти, які, окрім фінансової віддачі, мають позитивний соціальний або екологічний вплив. Ці підходи стимулюють підприємницьку активність та сприяють вирішенню місцевих соціально-економічних проблем [35].

За прогнозами до 2031 р ринок імпаکت-інвестування зросте до 6 трлн дол США, зростаючи у середньому на 9,5 % щороку [36].

У регіональному контексті венчурне та імпакт-інвестування:

- підтримують розвиток інноваційних підприємств та технологій, що сприяє економічному зростанню регіонів;
- сприяють створенню робочих місць та підвищенню конкурентоспроможності місцевої економіки;
- залучають додаткові ресурси для вирішення соціальних та екологічних проблем на місцевому рівні.

є) Децентралізовані фінансові технології (DeFi) використовують блокчейн для надання фінансових послуг без традиційних посередників. Вони відкривають нові можливості для фінансування регіональних проектів, забезпечуючи прозорість, доступність та зниження витрат. DeFi може стати потужним інструментом для залучення інвестицій у регіони, особливо в умовах цифровізації економіки. Основними підсекторами децентралізованих фінансів (DeFi) є ринки прибутковості, стейблкойни, грошові ринки, ринки прогнозувань та деривативи.

В останні роки ринок DeFi та його основні сегменти характеризуються значним припливом капіталу. У період з 2018 по 2020 рік ринок блокчейнів зріс майже втричі з 1,2 до 3 мільярдів доларів. Ця цифра у 2023 р зросла майже вдвічі порівняно з 2022 р., очікується, що в 2026 р він досягне 67,4 мільярда доларів (рис. 5) [37].

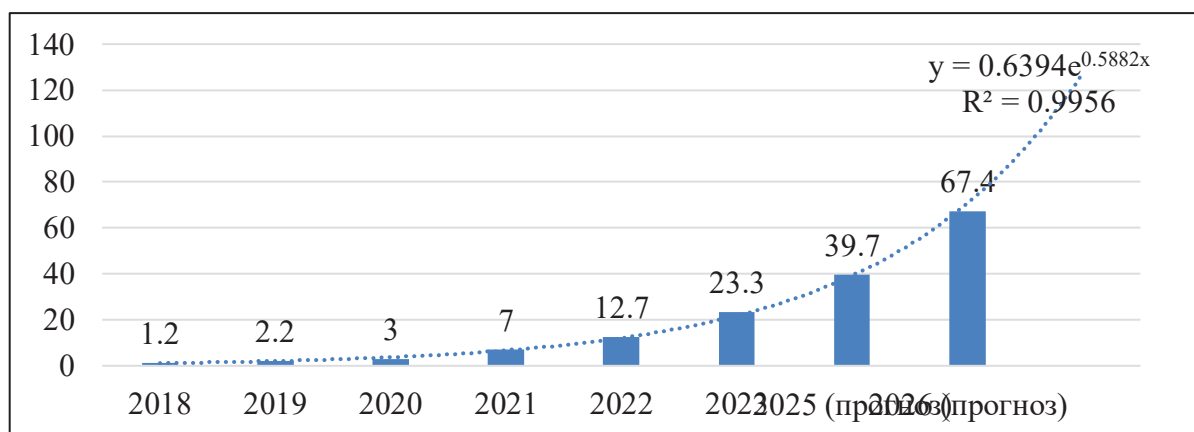


Рис. 5. Вартість світового ринку технології блокчейн, млрд дол США

Зростання майже кожного сектора підтверджується, у тому числі, і збільшенням кількості користувачів (рис. 6) [37].

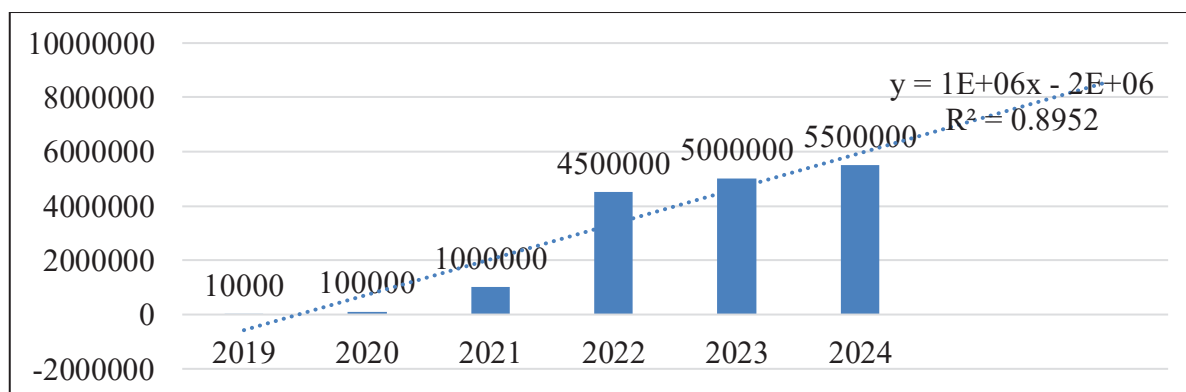


Рис. 6. Кількість активних користувачів DeFi

Децентралізовані фінансові технології (DeFi) мають значний потенціал у регіональному інвестуванні, оскільки:

- забезпечують доступ до фінансових послуг для населення та бізнесу в регіонах з обмеженою банківською інфраструктурою;
- знижують вартість транзакцій та підвищують прозорість фінансових операцій;
- дозволяють створювати нові моделі фінансування, зокрема децентралізовані фонди регіонального розвитку та смарт-контракти для автоматичного управління інвестиціями.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Дослідження показало, що традиційні методи фінансування регіональних інвестиційних програм не відповідають сучасним викликам, що зумовлює необхідність впровадження інноваційних фінансових інструментів. Серед найефективніших інструментів можна виділити зелені та соціальні облігації, венчурні фонди, краудфандинг, імпакт-інвестування тощо. Вони сприяють мобілізації ресурсів, стимулюють підприємницьку активність і забезпечують сталість регіонального розвитку.

Важливими факторами успішного впровадження цих інструментів є стратегічне планування, ефективне управління та залучення широкого кола зацікавлених сторін.

Подальші дослідження мають бути спрямовані на аналіз практичного впровадження інноваційних фінансових інструментів у регіонах України, оцінку їх ефективності та впливу на соціально-економічний розвиток. Важливим є вивчення міжнародного досвіду та адаптація найкращих світових практик до вітчизняних реалій. Окрему увагу слід приділити розробці механізмів інтеграції цифрових технологій, зокрема блокчейну та децентралізованих фінансових платформ, у процес фінансування регіональних проєктів. Також актуальним залишається питання розробки нормативно-правової бази, яка б сприяла ефективному використанню інноваційних фінансових інструментів у регіональному розвитку.

Список використаних джерел

1. Шостак Л. Б., Лаглер К. Мельниченко Г. М. Інструменти забезпечення інвестиційно-інноваційного розвитку регіонів України. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Економіка і управління*. 2018. Т. 29(68), № 6. С. 113-118. URL : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/UZTNU_econ_2018_29\(68\)_6_26](http://nbuv.gov.ua/UJRN/UZTNU_econ_2018_29(68)_6_26).
2. Чиж Н. Фінансові інновації в проєктному фінансуванні: перспективи та впровадження. *Економічний форум*. Том 13, № 3, 2023. С. 148-155. URL : https://e-forum.com.ua/web/uploads/pdf/EF_%E2%84%963_2023_Chyzh.pdf
3. Хахалев, Д., Немашкало, К. Інструменти фінансування «зеленого» інвестування в умовах сталого розвитку. *Development Service Industry Management*. 2024, №2. С. 119–125. URL : [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-6\(18\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-6(18))
4. Фінансові інструменти регіонального розвитку в Україні в умовах децентралізації : монографія / М. Д. Бедринець, М. О. Кужелев, Т. А. Коляда [та ін.] ; за заг. ред. М. Д. Бедринець ; Ун-т держ. фіск. служби України. Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2021. 318 с. URI : <https://ir.dpu.edu.ua/handle/123456789/670>
5. Сундук Т. Ф., Івашко О. А., Чорновол А. О. Розвиток інноваційних фінансових інструментів та їхній вплив на глобальні фінансові ринки. *Економіка, фінанси, право*. 2023, № 10 DOI: <https://doi.org/10.37634/efp.2023.10.17>
6. Федірко О. А., Федірко Н. В., Васюк Н. О. Інструменти фінансування екологічного розвитку ЄС. *Проблеми економіки*. 2023, № 4. С. 248–256. URI : <https://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/43720>
7. Kuzheliev, M., Nechyporenko, A. Механізм реалізації регіональних інвестиційних програм як фінансовий інструмент стимулювання регіонального розвитку. *Схід*. 2018, №6(152). С. 22–27. [https://doi.org/10.21847/1728-9343.2017.6\(152\).122184](https://doi.org/10.21847/1728-9343.2017.6(152).122184)
8. Нечаєва І. А., Гудзь П. В. Методичні основи використання програмно-цільового підходу в управлінні інвестиційною програмою розвитку підприємства. *Економічний вісник Донбасу*. 2010. № 1. С. 103 – 109. URL : <https://cyberleninka.ru/article/n/metodichni-osnovi-vikoristannya-programno-tsilovogo-pidhodu-v-upravlinni-investitsiynoyu-programoyu-rozvitku-metalurgiy-nogo/viewer>
9. Ржепішевська В. В., Христенко О. В. Особливості управління інвестиційними проєктами та програмами підприємства в процесі його реструктуризації. Управління та адміністрування в національній економіці: інформаційно-аналітичний аспект : кол. моногр. / за заг. ред. Комеліної О.В. Полтава : Пусан А.Ф., 2016. С. 153-177.
10. Програми у місцевому бюджеті в умовах воєнного стану (різновиди, відмінності, особливості). URL : <https://hromady.org/wp-content/uploads/2023/08/%D0%9F%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%B5%D0%BD%D1%82%>

- D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F_%D1%81%D0%B5%D1%80%D0%BF%D0%B5%D0%B
D%D1%8C-2023.pdf
11. The fDi Report 2022. URL : <https://www.fdiinsights.com/fdi/report22>
 12. The fDi Report 2023. URL : <https://www.fdiinsights.com/fdi/report2023>
 13. The fDi Report 2024. URL : <https://www.fdiinsights.com/fdi/report2024>
 14. Офіційний вебсайт Європейського Союзу. Інвестиції в добробут Європи. URL : https://state-of-the-union.ec.europa.eu/state-union-2023/investing-europes-prosperity_uk?utm_source=chatgpt.com
 15. Шуштершич Я., Кошелюк Л., Пилипів В. Фінансування регіонального та місцевого розвитку з державного бюджету. URL : https://voxukraine.org/finansuvannya-regionalnogo-ta-mistsevogo-rozvytku-z-derzhavnogo-byudzhetu-ukrayiny?utm_source=chatgpt.com
 16. Кількість проектів розвитку регіонів за останні роки перевищує 16 тис. URL : https://decentralization.gov.ua/news/11457?utm_source=chatgpt.com
 17. Маркуц Ю. Ремонт та будівництво у регіонах. Що цікавого у результатах розподілу ДФРР у 2021 році? URL : https://voxukraine.org/remont-ta-budivnytstvo-u-regionah-shho-tsikavogo-u-rezultatah-rozpodilu-dfir-u-2021-rotsi/?utm_source=chatgpt.com
 18. Nechayeva I.A. Risks and insurance mechanisms for investors in military conflicts: global experience and opportunities for Ukraine. *Міжнародні економічні відносини. Сталій розвиток України в умовах глобалізації та Європейської економічної інтеграції: проблеми, перспективи, ефективність. ФЕНІКС-2024: матеріали міжнародної науково-практичної конференції* (4 лютого 2024 року, м. Харків). Х. : Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Навчально-науковий інститут економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу, кафедра економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин, 2025. С. 281-284
 19. Огляд безпекових аспектів суспільно-політичної та фінансово-економічної ситуації в період з 17 по 23 лютого 2025 року. URL : <https://uifuture.org/publications/oglyad-politychnoyi-ta-finansovo-ekonomichnoyi-sytuacziyi-23-02-2025/>
 20. Нечаєва, І. А. Відновлення ПІІ: глобальні перспективи та можливості для України. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2024, №5(1). С. 132-144. URL : <https://aab.economics.kmf.uz.ua/aabe/article/view/158/156>
 21. Офіційний сайт Міністерства розвитку громад та територій України. 100 млн євро на проекти громадам: Мінрозвитку запускає третій етап Програми відновлення за підтримки Європейського інвестиційного банку. URL : https://www.mtu.gov.ua/news/36345.html?utm_source=chatgpt.com
 22. Офіційний сайт Міністерства розвитку громад та територій України. Міністерство розвитку громад та територій України: пріоритети на 2025 рік. 2025 рік відкриває нові можливості та визначає ключові напрями для розвитку. URL : https://mtu.gov.ua/news/36322.html?utm_source=chatgpt.com
 23. Офіційний сайт Міністерства розвитку громад та територій України. Державна фінансова підтримка громад через ДФРР. URL : <https://mtu.gov.ua/news/35640.html>
 24. Назарова Т. Ю., Біський С. Н. Державні цільові програми як дієвий інструмент стимулювання розвитку економіки. *Бізнес Інформ*. 2024. №7. С. 99–106. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-7-99-106>
 25. Ступницький О. І., Швець І.Ю. Відновлення України: фінансові ресурси і інструменти відбудови та розвитку територіальних громад. *Українська школа міжнародного інноваційного підприємництва, права і комунікацій, CEE Bankwatch Network*, 2023. 111 с.
 26. Аналіз джерел та інструментів залучення фінансових ресурсів для фінансування Цілей сталого розвитку в Україні. Київ, 2022. 83 с.
 27. Сукач, О., Сарана, Л., Савченко, С. Вплив фінансових інновацій на розвиток ринку фінансових послуг. *Науковий вісник Міжнародної асоціації науковців. Серія: економіка, управління, безпека, технології*. 2024, №3(1). <https://doi.org/10.56197/2786-5827/2024-3-1-6>



28. Домбровська С. О. Краудфандінг, краудлендінг, краудінвестінг як альтернатива залучення капіталу в стартапи *Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні* – 2022: матеріали V міжнар. наук.-практ. конф., 25 лютого 2022 р. - Вінниця: БНТУ. URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/fiip/fiip2022/paper/viewFile/14635/12378>
29. Редько Н., Амеліна Н. Crowdfunding as a business project development tool. *SWorldJournal*. 2023, №2(18-02). С. 115–120. <https://doi.org/10.30888/2663-5712.2023-18-02-050>
30. Statista. URL : <https://www.statista.com/statistics/1078273/global-crowdfunding-market-size/>
31. Crowdfunding Market Analysis URL : <https://www.technavio.com/report/crowdfunding-market-industry-service-analysis>
32. Green bonds worldwide. Statistics report on green bonds worldwide. URL : <https://www.statista.com/study/108882/green-bonds-worldwide/>
33. Комісія схвалила рекомендації щодо розвитку зелених облігацій в Україні. URL : https://www.nssmc.gov.ua/komisiia-skhvalyla-rekomendatsii-shchodo-rozvytku-zelenykh-oblihotsii-v-ukraini/?utm_source=chatgpt.com
34. Звіт Venture Pulse за IV квартал 2023 року – глобальні тенденції. Глобальний огляд ключових трендів ринку венчурного капіталу в світі. URL : <https://kpmg.com/ua/uk/home/insights/2024/02/q4-venture-pulse-report-global.html>
35. Нечаєва І. А. Щодо імпаکت-інвестування. *Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні*: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції, (25 лютого 2022 року). Вінниця : Вінницький національний технічний університет, 2022. URL : <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/fiip/fiip2022/paper/viewFile/14433/12203>
36. Hand, D., Ulanow, M., Pan, H., Xiao, K. (2024). Sizing the Impact Investing Market 2024. The Global Impact Investing Network (GIIN). New York
37. DeFi Ринки. URL : https://coinmarketcap.com/uk/currencies/de-fi/?utm_source=chatgpt.com

References

1. Shostak, L. B., Lagler, K., Melnychenko, H. M. (2018). Instrumenty zabezpechennia investytsiino-innovatsiinoho rozvytku rehioniv Ukrainy [Instruments for ensuring investment and innovation development of Ukraine's regions]. *Vcheni zapysky Tavriiskoho natsionalnoho universytetu imeni V. I. Vernadskoho. Seriya: Ekonomika i upravlinnia - Scientific Notes of V. I. Vernadsky Tavria National University. Series: Economics and Management*, 29(68)(6), 113-118. URL : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/UZTNU_econ_2018_29\(68\)_6_26](http://nbuv.gov.ua/UJRN/UZTNU_econ_2018_29(68)_6_26) [in Ukrainian].
2. Chyzh, N. (2023). Finansovi innovatsii v proiektnomu finansuvanni: perspektyvy ta vprovadzhennia [Financial innovations in project financing: prospects and implementation]. *Ekonomichnyi forum - Economic Forum*, 13(3), 148-155. URL : https://e-forum.com.ua/web/uploads/pdf/EF_%E2%84%963_2023_Chych.pdf [in Ukrainian].
3. Khakhaliev, D., Nemashkalo, K. (2024). Instrumenty finansuvannia "zelenoho" investuvannia v umovakh staloho rozvytku [Financing instruments for "green" investment in sustainable development]. *Development Service Industry Management*, (2), 119-125. [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-6\(18\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-6(18)) [in Ukrainian].
4. Bedrynets, M. D., Kuzheliev, M. O., Koliada, T. A., et al. (2021). Finansovi instrumenty rehionalnoho rozvytku v Ukraini v umovakh detsentralizatsii: monohrafiia [Financial instruments for regional development in Ukraine under decentralization: monograph]. M. D. Bedrynets (Ed.). Irpin: University of the State Fiscal Service of Ukraine. URL : <https://ir.dpu.edu.ua/handle/123456789/670> [in Ukrainian].
5. Sunduk, T. F., Ivashko, O. A., Chornovol, A. O. (2023). Rozvytok innovatsiinykh finansovykh instrumentiv ta yikhniy vplyv na hlobalni finansovi rynky [Development of innovative financial instruments and their impact on global financial markets]. *Ekonomika, finansy, pravo - Economics, Finance, Law*, (10). <https://doi.org/10.37634/efp.2023.10.17> [in Ukrainian].

6. Fedirko, O. A., Fedirko, N. V., Vasiuk, N. O. (2023). Instrumenty finansuvannia ekolohichnoho rozvytku YeS [Financing instruments for environmental development in the EU]. *Problemy ekonomiky - Problems of Economics*, (4), 248-256. URL : <https://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/43720> [in Ukrainian].
7. Kuzheliev, M., Nechyporenko, A. (2018). Mekhanizm realizatsii rehionalnykh investytsiinykh proham yak finansovi instrument stymuliuivannia rehionalnoho rozvytku [Mechanism for implementing regional investment programs as a financial instrument for stimulating regional development]. *Skhid - East*, (6)(152), 22-27. [https://doi.org/10.21847/1728-9343.2017.6\(152\).122184](https://doi.org/10.21847/1728-9343.2017.6(152).122184) [in Ukrainian].
8. Nechayeva, I. A., Hudz, P. V. (2010). Metodichni osnovy vykorystannia prohamno-tsilovoho pidkhotu v upravlinni investytsiinoiu prohamoiu rozvytku pidpriemstva [Methodological foundations for using a program-target approach in managing an enterprise's investment development program]. *Ekonomichniy visnyk Donbasu - Economic Bulletin of Donbas*, (1), 103-109. URL : <https://cyberleninka.ru/article/n/metodichni-osnovi-vikoristannya-programno-tsilovogo-pidkhotu-v-upravlinni-investitsiynoyu-programoyu-rozvitku-metalurgiyogo/viewer> [in Ukrainian].
9. Rzhypyshevska, V. V., & Khrystenko, O. V. (2016). Osoblyvosti upravlinnia investytsiynymy proektamy ta programamy pidpriemstva v protsesi yoho restrukturyzatsii [Peculiarities of managing investment projects and programs of an enterprise during its restructuring]. In O. V. Komelina (Ed.), *Upravlinnia ta administruvannia v natsionalnii ekonomitsi: informatsiino-analitychnyi aspekt - Management and administration in the national economy: information-analytical aspect* (pp. 153-177). Poltava: Pusan A. F. [in Ukrainian].
10. Prohramy u mistsevomu biudzheti v umovakh voiennoho stanu (riznovydy, vidminnosti, osoblyvosti) [Programs in the local budget under martial law (types, differences, features)]. (2023). URL : https://hromady.org/wp-content/uploads/2023/08/%D0%9F%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F_%D1%81%D0%B5%D1%80%D0%BF%D0%B5%D0%BD%D1%8C-2023.pdf [in Ukrainian].
11. The fDi Report 2022. (2022). URL : <https://www.fdiinsights.com/fdi/report22>.
12. The fDi Report 2023. (2023). URL : <https://www.fdiinsights.com/fdi/report2023>.
13. The fDi Report 2024. (2024). URL : <https://www.fdiinsights.com/fdi/report2024>.
14. Official website of the European Union. (2023). Investing in Europe's prosperity. URL : https://state-of-the-union.ec.europa.eu/state-union-2023/investing-europes-prosperity_uk [in Ukrainian].
15. Shushtershych, Ya., Koshelyuk, L., & Pylypiv, V. (2023). Finansuvannia rehionalnoho ta mistsevoho rozvytku z derzhavnoho biudzhetu [Financing of regional and local development from the state budget]. URL : <https://voxukraine.org/finansuvannya-regionalnogo-ta-mistsevogo-rozvytku-z-derzhavnogo-byudzhetu-ukrayiny> [in Ukrainian].
16. Kil'kysh proektiv rozvytku rehioniv za ostanni roky perevyschuie 16 tys. [The number of regional development projects in recent years exceeds 16 thousand]. (2023). URL : <https://decentralization.gov.ua/news/11457> [in Ukrainian].
17. Markuts, Yu. (2021). Remont ta budivnytstvo u rehionakh. Shcho tsikavoho u rezultatah rozpodilu DFRR u 2021 rotsi? [Repair and construction in the regions. What is interesting in the results of DFRR distribution in 2021?]. URL : <https://voxukraine.org/remont-ta-budivnytstvo-u-regionah-shho-tsikavogo-u-rezultatah-rozpodilu-dfrr-u-2021-rotsi> [in Ukrainian].
18. Nechayeva, I. A. (2025). Risks and insurance mechanisms for investors in military conflicts: Global experience and opportunities for Ukraine. In *Proceedings of the International Scientific and Practical Conference "Sustainable Development of Ukraine in the Context of Globalization and European Economic Integration"* (pp. 281-284). Kharkiv: National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute".
19. Ohlad bezpekovykh aspektiv suspilno-politychnoi ta finansovo-ekonomichnoi sytuatsii v period z 17 po 23 liutoho 2025 roku [Review of security aspects of the socio-political and financial-economic



- situation from February 17 to 23, 2025]. (2025). URL : <https://uifuture.org/publications/oglyad-politychnoyi-ta-finansovo-ekonomichnoyi-sytuacziyi-23-02-2025> [in Ukrainian].
20. Nechayeva, I. A. (2024). Vidnovlennia PII: hlobalni perspektyvy ta mozhlyvosti dlia Ukrainy [Restoration of FDI: Global perspectives and opportunities for Ukraine]. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*, 5(1), 132-144. URL : <https://aabeconomics.kmf.uz.ua/aabe/article/view/158/156> [in Ukrainian].
 21. Ministry for Communities and Territories Development of Ukraine. (2025). 100 mln euros for community projects: The Ministry of Development launches the third phase of the Recovery Program with the support of the European Investment Bank. URL : <https://www.mtu.gov.ua/news/36345.html> [in Ukrainian].
 22. Ministry for Communities and Territories Development of Ukraine. (2025). Priorities for 2025: New opportunities and key directions for development. URL : <https://mtu.gov.ua/news/36322.html> [in Ukrainian].
 23. Ministry for Communities and Territories Development of Ukraine. (2025). State financial support for communities through the State Fund for Regional Development (DFRR). URL : <https://mtu.gov.ua/news/35640.html> [in Ukrainian].
 24. Nazarova, T. Yu., & Biskyi, S. N. (2024). Derzhavni tsilovi prohramy yak diievyi instrument stymuliuvannia rozvytku ekonomiky [State target programs as an effective tool for stimulating economic development]. *Business Inform*, 7, 99–106. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-7-99-106> [in Ukrainian].
 25. Stupnytskyi, O. I., & Shvets, I. Yu. (2023). Vidnovlennia Ukrainy: finansovi resursy i instrumenty vidbudovy ta rozvytku terytorialnykh hromad [Ukraine's recovery: financial resources and tools for reconstruction and development of territorial communities]. *Ukrainian School of International Innovative Entrepreneurship, Law, and Communication, CEE Bankwatch Network*. [in Ukrainian].
 26. Analiz dzherel ta instrumentiv zaluchennia finansovykh resursiv dlia finansuvannia Tsilei staloho rozvytku v Ukraini [Analysis of sources and tools for attracting financial resources to finance the Sustainable Development Goals in Ukraine]. (2022). Kyiv. [in Ukrainian].
 27. Sukach, O., Sarana, L., & Savchenko, S. (2024). Vplyv finansovykh innovatsii na rozvytok rynku finansovykh posluh [The impact of financial innovations on the development of the financial services market]. *Naukovyi Visnyk Mizhnarodnoi Asotsiatsii Naukivtsiv. Seriya: Ekonomika, Upravlinnia, Bezpeka, Tekhnolohii*, 3(1). <https://doi.org/10.56197/2786-5827/2024-3-1-6> [in Ukrainian].
 28. Dombrovska, S. O. (2022). Kraudfunding, kraudlending, kraudinvesting yak alternatyva zaluchennia kapitalu v startapy [Crowdfunding, crowdlending, crowdinvesting as an alternative for attracting capital to startups]. In *Proceedings of the V International Scientific and Practical Conference "Modern Trends in the Development of Financial and Innovation-Investment Processes in Ukraine"* (February 25, 2022). Vinnytsia: VNTU. URL : <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/fiip/fiip2022/paper/viewFile/14635/12378> [in Ukrainian].
 29. Redko, N., & Amelina, N. (2023). Crowdfunding as a business project development tool. *SWorldJournal*, 18(2), 115–120. <https://doi.org/10.30888/2663-5712.2023-18-02-050>.
 30. Statista. (n.d.). URL : <https://www.statista.com/statistics/1078273/global-crowdfunding-market-size/>.
 31. Crowdfunding Market Analysis. (n.d.). URL : <https://www.technavio.com/report/crowdfunding-market-industry-service-analysis>.
 32. Green Bonds Worldwide. (n.d.). Statistics report on green bonds worldwide. URL : <https://www.statista.com/study/108882/green-bonds-worldwide/>.
 33. Komisija skhvalyla rekomendatsii shchodo rozvytku zelenykh obligatsii v Ukraini [The Commission approved recommendations for the development of green bonds in Ukraine]. (n.d.). URL : <https://www.nssmc.gov.ua/komisiia-skhvalyla-rekomendatsii-shchodo-rozvytku-zelenykh-oblihotsii-v-ukraini> [in Ukrainian].



34. Venture Pulse Report Q4 2023. (2024). Global trends in the venture capital market. URL : <https://kpmg.com/ua/uk/home/insights/2024/02/q4-venture-pulse-report-global.html>.
35. Nechayeva, I. A. (2022). Shchodo impakt-investuvannia [On impact investing]. In Proceedings of the V International Scientific and Practical Conference "Modern Trends in the Development of Financial and Innovation-Investment Processes in Ukraine" (February 25, 2022). Vinnytsia: Vinnytsia National Technical University. URL : <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/fiip/fiip2022/paper/viewFile/14433/12203> [in Ukrainian].
36. Hand, D., Ulanow, M., Pan, H., Xiao, K. (2024). Sizing the Impact Investing Market 2024. The Global Impact Investing Network (GIIN). New York/
37. DeFi Markets. URL : https://coinmarketcap.com/uk/currencies/de-fi/?utm_source=chatgpt.com

<i>Отримано:</i>	<i>05.03.2025</i>	<i>Beérkezett:</i>	<i>2025.03.05</i>	<i>Received:</i>	<i>05.03.2025</i>
<i>Прийнято до друку:</i>	<i>29.03.2025</i>	<i>Elfogadva:</i>	<i>2025.03.29</i>	<i>Accepted:</i>	<i>29.03.2025</i>
<i>Опубліковано:</i>	<i>12.05.2025</i>	<i>Megjelent:</i>	<i>2025.05.12</i>	<i>Published:</i>	<i>12.05.2025</i>